

**Voordracht voor de vergadering van <datum>
MAP WETHOUDER Dijkema**

Portefeuille Luchtkwaliteit

Agendapunt *<automatisch>*

Tekst van openbare
besluiten

Onderwerp

wordt gepubliceerd

Brief milieuzone 2022 vrachtauto's en autobussen en uitstootvrije zone
autobus)

Gevraagde beslispunten

1. In te stemmen met het ter bespreking en ter kennisneming voorleggen aan de commissie van bijgevoegde brief waarin de raad onder meer wordt geïnformeerd over:
 - a) het niet doorgaan van de zero-emissiezone voor autobussen (touringcars en ov-bussen) binnen de S100 per 2022 als gevolg van de landelijke harmonisatie milieuzones;
 - b) het voornemen om per 2022 als gevolg van de landelijke harmonisatie milieuzones de bestaande milieuzone voor autobussen per 1 januari 2022 aan te scherpen naar emissieklasse 6 en de voorbereidingen daarvan;
 - c) hoe verdere verschoning van de autobussen tot stand komt;
2. In te stemmen met het vervolgtraject voor het vaststellen van verkeersbesluit milieuzone autobus en vracht 2022 en ontheffingenbeleid.

Kennis te nemen van

3. Stand van zaken consultatie sector autobus
-

Onderbouwing beslispunten

Deze stukken zijn opgesteld ten behoeve van het prio-uur op 19 augustus aanstaande.

Ad 1.

Op 1 oktober 2019 heeft het college het Actieplan Schone Lucht (ASL) vastgesteld na bespreking in de raad. In het ASL is aangegeven dat het Rijk werkt aan een landelijke harmonisatieregeling voor milieuzones die op dat moment nog niet definitief was. Op 29 oktober 2019 is door het Rijk het 'besluit harmonisatie milieuzones' genomen.

Ten tijde van het vaststellen van het ASL was de landelijke harmonisatie van de milieu- en nul-emissiezones dus nog niet definitief waardoor de raad nog niet volledig geïnformeerd is over de consequenties van dit besluit.

Met deze brief wordt de raad in lijn met de toezegging uit het ASL geïnformeerd over de consequenties van het besluit harmonisatie milieuzones en het maatregelenpakket voor vrachtauto's en autobussen dat hieruit voortvloeit.

Het voorstel is om deze brief in de commissie van 24 september ter kennisneming en ter bespreking te agenderen. Voor die commissie is ook de Agenda Touringcar geagendeerd, zodat de raad samen met deze brief een compleet beeld heeft.

Ad 1a In te stemmen met het versturen van de bijgevoegde raadsbrief waarin de raad wordt geïnformeerd over het niet doorgaan van de zero-emissiezone voor autobussen (touringcars en ov-bussen) binnen de S100 per 2022 als gevolg van de landelijke harmonisatie milieuzones

Tijdens het prioriteiten-uur van 4 juni jl. bent u bijgepraat over het vervallen van de mogelijkheid om per 1 januari 2022 een uitstootvrije zone voor autobussen (touringcar en ov-bussen) in te stellen binnen de S100 als gevolg van het besluit van het Rijk.

Ook bent u toen bijgepraat over de verkenning naar vervangende maatregelen om toch een uitstootvrij gebied/straat te creëren voor autobussen. Invoering van zo'n uitstootvrij gebied stuit echter op de volgende bezwaren.

- De huidige beschikbare voertuigen zijn per 2022 nog niet geschikt voor de multifunctionele toepassing waar autobussen voor worden ingezet (zowel doelgroepenvervoer korte ritten, maar ook vakanties);
- De touringcarbranche is als gevolg van de coronacrisis momenteel niet in staat of bereid te investeren in uitstootvrije touringcars;
- Hierdoor zou de bereikbaarheid van instellingen in het centrum afnemen;
- Waterbedeefecten die zouden kunnen optreden zijn toename van diesel taxibusjes en grotere drukte buiten de uitstootvrije zone van diesel touringcars met verslechtering van de luchtkwaliteit.

Het doorvoeren van vervangende maatregelen is dan ook niet opportuun.

Ad 1b. In te stemmen met het ter bespreking en ter kennisneming voorleggen aan de commissie van bijgevoegde brief waarin de raad wordt geïnformeerd over het voornemen om als gevolg van de landelijke harmonisatie milieuzones de bestaande milieuzone voor autobussen per 2022 aan te scherpen naar emissieklasse 6

In het ASL is als maatregel opgenomen om de milieuzone vrachtauto's aan te scherpen naar emissieklasse 6 per 1 januari 2022. Daarnaast is in het ASL gemeld dat het Rijk in het kader van de harmonisatie mogelijk een milieuzone voor autobussen wil invoeren, waarvan de toegangseisen gelijk zijn met die voor vrachtauto's. Naar aanleiding hiervan is in het ASL toegelicht dat als de harmonisatie definitief is, de plannen voor autobussen hierop aangepast worden.

Zoals besproken in het prioriteiten-uur op 4 juni, bepaalt de landelijke harmonisatie dat de milieuzones voor vrachtauto's en autobussen bij voortzetting met ingang van 2022 moeten worden aangescherpt, waarbij alleen voertuigen op diesel met emissieklasse 6 zullen worden toegelaten. Andere toelatingseisen zijn hier niet mogelijk.

De uitwerking van de milieuzone diesel emissieklasse 6 leidt echter, zoals besproken in het prioriteiten-uur, tot een dilemma. Namelijk, de relatie tussen het invoeren van de milieuzone emissieklasse 6 (en de mogelijke investeringen van stakeholders die hiervoor nodig zijn) en de gewenste transitie naar uitstootvrij in 2025. Zeker gezien de op dit moment financieel onzekere situatie in de sector en de daaraan gerelateerde discussie die speelt rond de financiering van de GVB-bussen naar uitstootvrij per 1 januari 2025. Afgesproken is om in overleg met het ministerie, V&OR, GVB, VRA en de touringcarbranche op zoek te gaan naar oplossingen voor deze dilemma's. Onder beslispunt 2 wordt ingegaan op de stand van zaken van de consultatie tot nu toe.

Met betrekking tot de overstap naar nul-emissie per 2025 wordt de raad in de brief onder het kopje nul-emissiezone per 2025 overigens ook geïnformeerd over de aangekondigde landelijke evaluatie van de harmonisatieregeling (in 2022). Op basis daarvan zal het kabinet de keuze moeten maken welk toelatingsregiem voor autobussen mogelijk worden en of gemeenten de bevoegdheid krijgen om voor autobussen per 2025 een nul-emissiezone in te voeren. De huidige stand der techniek in zowel aanbod van elektrische of waterstof touringcars, het tot op heden ontbreken van standaarden voor het laden van zware voertuigen (zowel vracht als bussen), en gelet op de overgangsregeling voor vrachtauto's in het Klimaat akkoord, ligt het niet in lijn der verwachting dat in 2025 nul-emissiezones voor autobussen mogelijk worden gemaakt.

Ad 1c. In te stemmen met het ter bespreking en ter kennisneming voorleggen aan de commissie van bijgevoegde brief waarin de raad wordt geïnformeerd over hoe verdere verschoning van de autobussen tot stand wordt gebracht

Tot slot worden in de brief kort enkele ontwikkelingen en maatregelen aangestipt die samen met invoering van de milieuzone per 2022 leiden tot verdere verschoning van de autobussen, zoals de overstap door GVB naar volledig uitstootvrij wagenpark in 2025 en de beperking van de toegankelijkheid binnenstad voor touringcars als gevolg van beleidsvoornemens Agenda Touringcar 2020-2025.

Ad 2. In te stemmen met het vervolgtraject voor vaststellen van verkeersbesluit milieuzone autobus 2022 en ontheffingenbeleid

Zoals besproken 4 juni jl. is het voorstel om bij de vaststelling van het verkeersbesluit de normale bezwaar- en beroepsprocedure te volgen. De stakeholders zijn immers bekend waardoor het goed mogelijk is om voorafgaand aan verkeersbesluit hun belangen uitgebreid in kaart te brengen. Door deze raadpleging vooraf is geen aanvullende inspraak op grond van de inspraakverordeningen vereist. Hier komt bij dat er door het nemen van een definitief verkeersbesluit eind 2020 voldoende tijd aan de sector wordt geboden om zich op deze maatregelen voor te bereiden.

Hierbij puntsgewijs een toelichting op de voorgenomen planning voor het vervolgtraject richting collegebesluit

- juni - oktober 2020 consultatie sectoren vracht en bus 2022
- september 2020 informeren raad over consequenties harmonisatie en maatregelenpakket milieuzone 2022 (toezegging ASL)
- 24 september 2020 Commissiebehandeling MLW-brief en Agenda Touringcar
- oktober 2020 vaststellen in prio-uur van uitgangspunten verkeersbesluit en ontheffingenbeleid
- 8 december 2020 collegebesluit verkeersbesluit en ontheffingenbeleid/Informeren raad
- Na 8 december 2020 bezwaar- en beroepsmogelijkheid definitief verkeersbesluit (6 weken)
- 1 juli 2021 aanvraagmogelijkheid ontheffingen/ start informatiecampagne sectoren
- 1 januari 2022 start milieuzones 2020 voor autobus en vracht

De bezwaar- en beroepsprocedures staan uitsluitend open voor belanghebbenden. Dat zijn in dit geval in ieder geval de betrokken bedrijven en brancheorganisaties.

De impact van de coronacrisis heeft grote invloed op de financiële en economische positie op de ov-sector. De huidige discussie over de financiering van de ov-sector is van groot belang voor de fasering tot 2025 om tot emissievrij openbaar vervoer te komen. Dit houden we in de gaten en samen met de sector kijken we hoe we hiermee pragmatisch kunnen omgaan, mede door het inzetten van flankerend beleid. Het blijft echter verplicht op grond van de landelijke harmonisatie om de aanscherping bij voorzetting per 1 januari 2022 door te voeren. Een tijdig verkeersbesluit is daartoe vereist zodat alle partijen zich hierop tijdig kunnen voorbereiden.

Ad 3. Stand van zaken consultatie autobus

Hieronder enkele punten die tijdens de consultatie van de autobus (ov en touringcars) tot nu toe naar voren zijn gekomen. De gesprekken zullen de komende tijd worden voortgezet, waarbij we de mogelijkheden voor ontheffingen en overgangsregelingen onderzoeken.

OV-bussen

GVB

Het GVB geeft aan dat zij op basis van de huidige planning de

mogelijkheid heeft om medio 2023 geheel te voldoen aan de eisen die worden gesteld in het kader van de milieuzone 2022. Het GVB geeft aan op dit moment geen andere optie te zien dan tot half 2023 door te rijden met circa 100 dieselbussen (voornamelijk emissieklasse 5, maar ook kleinere aantallen emissieklasse 4) die niet voldoen aan de diesel emissieklasse 6-norm. We zijn nu in overleg met ze om te bezien of het mogelijk is bij de gefaseerde instroom van elektrische voertuigen de schoonste voertuigen op de lijnvoering binnen de ring A10 te zetten opdat het aantal ontheffingen zo beperkt mogelijk blijft.

Streekvervoer

Het Dagelijks Bestuur van de VRA heeft tot uitstel van 1,5 jaar van de aanbesteding van de nieuwe concessie Zaanstreek Waterland besloten in verband met de effecten van de coronacrisis en nadelige marktomstandigheden. De nieuwe concessie start op basis van de huidige planning medio 2023. Het gevolg hiervan is dat een groot deel van het huidige wagenpark (voor het merendeel EEV-bussen die niet voldoen aan eis emissieklasse 6) tot deze datum nog gebruikt gaan worden. Ambitie bij de concessie Zaanstreek Waterland blijft dat 80% van de bussen vanaf de start van de concessie uitstootvrij moet zijn. In 2025 dient het volledige wagenpark uitstootvrij te zijn.

Voor de andere voor Amsterdam relevante concessie Amstelland-Meerlanden is op dit moment de verwachting dat alle bussen van en naar Amsterdam per 1 januari 2022 voldoen aan de minimale eis diesel emissieklasse 6 of schoner.

Touringcars

In de eerste gesprekken heeft brancheorganisatie KNV aangegeven dat de touringcarsector behoorlijk getroffen wordt door de coronacrisis en dat investeren in verschoning van het wagenpark op dit moment een probleem is. Op dit moment voldoet al 50% van touringcars aan de emissie-eis emissieklasse 6 en uit een prognose van TNO blijkt dat meer dan 70% van de touringcars per 2022 in Amsterdam emissieklasse 6 of hoger is. Dat neemt de impact voor de sector niet weg, maar geeft wel aan dat minimaal 2/3^e van het wagenpark zal voldoen.

Afstemming met andere steden

Op dit moment voeren we gesprekken met andere steden die binnenkort een milieuzone voor autobussen invoeren om waar mogelijk zaken af te stemmen, te denken aan het ontheffingenbeleid, om in de geest van de landelijke harmonisatieregeling de flankerende maatregelen voor de nieuwe milieuzones te harmoniseren. Deze contacten worden de komende tijd voortgezet.

Volgende processtappen

- Behandeling brief en Agenda touringcar in de commissie MLW van 24 september 2020.
 - Oktober 2020: vaststellen uitgangspunten verkeersbesluit en ontheffingenbeleid.
-

Advies / afstemming / Participatie

Programma Touringcar; akkoord

Documenten

Registratienr.	Naam
<automatisch>	200805 brief milieuzone 2022 vrachtauto's en autobussen en uitstootvrije zone autobus
	Flap commissie MLW 24 september 2020

5.1, 2, e 5.1, 2, e, Programma Luchtkwaliteit, 5.1, 2, e
5.1, 2, e @amsterdam.nl

Beslissing